UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2. Ex quo motiuo seipsum tradiderit ad patiendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-72797

Visual Library

quia longe plura paſſus fuerat: tum quia delicatioris erat cōplexionis: tum quia corpus ieiuniis, uigiliis, atque laboribus debilitatum habebat; tum potisſime, quia pasſio eius erat pura, ſcilicet, ſine redundantia conſolatiōis; latrones.n. conſolabantur, alter ſpe, alter ſaltem ſua ſorte contentus. Ex parte uerò deitatis, & animæ inſtrumētaliter, fuit uoluntaria; quia quandiu uoluit conſeruare fortitudinem patientiæ fortis fuit; quam primum aūt noluit conſeruare, reliquit ipſum corpus ſibi; & ſic ſtatim ex illatis pasſiōibus directe, a ſua verò uolūtate indirecte, non prohibendo, cū poſſet, ſecuta eſt mors, non expectata latronum morte.

Inf.q.48.art. 2. & 3. cor. & 4. contra ca.55. ad 13. & 16. & op. 3. ca 234. & Ro.5. lec.2. fi. & l.5. fi.

¶ Super quaſt quadrageſimaſeptima articulum ſecundum.

Titulus clarus. ¶ In corpore una concluſio: Conuenientisſimū fuit, ut Chriſtus ex obedientia pateretur. Probatur tripliciter. Omnia clara ſunt in litera.

¶ Memento colligere ex reſpōſione ad primum & tertium, ꝙ Chriſtus ſua pasſione adimpleuit legē totam; charitate quidem & obedientia ſumma omnia præcepta moralia; ſacrificio ſummo ſuiipſius omnia cæremonialia; ſatisfactione ſumma tantæ pęnæ, omnia iudicialia. Et ſi his iunxeris, quod in his tribus claudūtur mandata omnia iuris diuini, iuris naturalis, & iuris poſitiui ſecūdum genus, uidebis ꝙ Chriſtus in ſua pasſiōe impleuit omnem iuſtitiam omnis generis iuris, & præcepti.

F fregerunt crura, ut cito morerentur: ad Ieſum autem cum ueniſſent, ut uiderunt eum iam mortuum, non fregerunt eius crura. Et Mar.15. dicitur, quod Pilatus mirabatur, ſi iam obiiſſet. Sicut.n. eius uoluntate, natura corporalis conſeruata eſt in ſuo uigore uſque ad extremum, ſic etiam quādo uoluit, ſubito ceſſit nocumento illato.

Ad tertium dicendum, ꝙ Chriſtus ſimul & uiolentiam paſſus eſt, ut moreretur, & tamē uoluntarie mortuus fuit: quia uiolētia corpori eius illata eſt, quæ tamen tantum corpori eius præualuit, quantum ipſe uoluit. G

Articvlvs II.

Vtrum Chriſtus fuerit ex obedientia mortuus.

Ad secvndvm ſic procedit. Videtur, quòd Chriſtus nō fuerit ex obedientia mortuus. Obedientia enim reſpicit pręceptū: ſed non legitur Chriſto fuiſſe H præceptum, quòd ipſe pateretur. non ergo ex obedientia paſſus fuit.

¶ 2 Pręt. Illud dicitur aliquis ex obedientia facere, quòd facit ex neceſſitate præcepti: Chriſtus autem, non ex neceſſitate, ſed uolūtarie paſſus fuit. non ergo paſſus eſt ex obedientia.

¶ 3 Præt. Charitas eſt excellētior virtus, quàm obediētia: ſed Chriſtus legitur ex charitate paſſus, ſecundum illud Epheſ.5. Ambulate in dilectione, ſicut & Chriſtus dilexit nos, & tradidit ſemetipsū I pro nobis. ergo paſſio Chriſti magis debet attribui charitati, q̃ obedientię.

Sed contra eſt, quod dicitur Philip.2. Factus eſt obediens patri uſque ad mortem.

Respon. dicendum, ꝙ conuenientisſimum fuit, quod Chriſtus ex obedientia pateretur. Primo quidem, quia hoc conueniebat iuſtificatiōi humanę, ut ſicut per unius hominis inobedientiā peccatores conſtituti ſunt multi, K ita per unius hominis obedientiam, iuſti conſtituantur multi, ut dicitur Rom.quinto. Secundo, hoc conueniens fuit reconciliationi Dei ad homines: vnde dicitur Rom.quinto. Reconciliati ſumus Deo per mortem filii eius, inquantum ſcilicet ipſa mors Chriſti fuit quoddam ſacrificium acceptiſſimum Deo, ſecundum illud Epheſ.quinto. Tradidit ſeipſum pro nobis, oblationem & hoſtiam Deo in odorem ſuauitatis. Obedientia uero omnibus ſacrificiis antefertur, ſecundum illud 1.Reg. decimoquin- F to. Melior eſt obedientia quàm uictimę: & ideo conueniens fuit, ut ſacrificium paſſionis, & mortis Chriſti ex obedientia procederet. Tertio, hoc conueniens fuit eius uictoriæ, qua de morte actore mortis triumphauit: non enim miles uincere poteſt, niſi duci obediat: & ita homo Chriſtus uictoriam obtinuit * per hoc, quod Deo fuit obediens, ſecundum illud Prou.21. Vir obediens loquitur victorias. Ali co.

Ad primvm ergo dicendum, quòd Chriſtus mandatū accepit a patre, ut pateretur: dicitur enim Ioan.10. Poteſtatem habeo ponendi animam meā, & poteſtatem habeo iterum ſumendi eam, & hoc mandatum accepi a patre meo, ſcilicet ponendi animam, & ſumendi eam. Ex quo, ut Chryſ.* dicit, nō eſt intelligendum, quod prius expectauerit audire, G & opus ei fuerit diſcere, ſed uoluntarium monſtrauit proceſſum, & contrarietatis ad patrem ſuſpitionem deſtruxit: quia tamen in morte Chriſti lex uetus conſumata eſt, ſecundum illud quod ipſe moriens dixit Ioan.19. Conſumatum eſt, poteſt intelligi quod patiendo, omnia ueteris legis præcepta impleuit. Moralia quidem, quę in præceptis charitatis fundantur, impleuit inquantum paſſus eſt, & ex dilectione patris, ſecundum illud Io.14. Vt cognoſcat mundus quia diligo patrem, & ſicut mandatum dedit mihi pater ſic facio, ſurgite eamus hinc, ſ. ad locum paſſionis: & etiam ex dilectione proximi, ſecūdum illud Gal.2. Dilexit me, & tradidit ſemetipſum H pro me. Cęremonialia uero præcepta legis, quæ ad ſacrificia & oblationes præcipue ordinantur, impleuit Chriſtus ſua paſſione, inquantum omnia antiqua ſacrificia, figurę fuerunt illius ueri ſacrificii, qđ Chriſtus obtulit, moriēdo pro nobis. Vnde dicitur Coloſſ.2. Nemo uos iudicet in cibo aut in potu, aut in parte diei feſti, aut neomeniæ, quæ ſunt umbra futurorum: corpus autem Chriſti, eo ſcilicet, quod Chriſtus comparatur ad illa, ſicut corpus ad umbrā. Pręcepta uero iudicialia legis, quæ præcipue ordinātur ad ſatisfaciēdum iniuriam paſſis, impleuit Chriſtus ſua paſſione, quoniam, ut in Pſal.73. dicitur, quę non rapuit exoluit, permittens ſe ligno affigi pro pomo, quod de ligno homo rapuerat contra Dei mandatum.

Hom. Io. co.

I Ad secvndvm Dicendum, quòd obedientia etſi importat neceſſitatem reſpectu eius, quod præcipitur, tamen importat uoluntatem reſpectu impletionis præcepti, & talis fuit obediētia Chriſti. Nam ipſa pasſio & mors ſecundum ſe conſiderata, naturali uoluntati repugnabat: uolebat tamen Chriſtus Dei uoluntatem circa hoc implere, ſecundum illud Pſal.39. Vt facerem uoluntatem tuā Deus me' uolui. Vnde dicebat Mat.26. Si non poteſt tranſire a me calix iſte, niſi bibam illum, fiat uoluntas tua.

Ad tertivm Dicendum, quòd eadem ratione Chriſtus paſſus eſt ex charitate & obedientia, quia & præcepta charitatis ex obedientia impleuit, & obediens fuit ex dilectione ad patrem pręcipientem. K

In epi ex t. to.

Articvlvs III.

Vtrum Deus pater tradiderit Chriſtum paſſioni.

Ad tertivm ſic proceditur. Videtur, quod Deus pater nō tradiderit Chriſtum paſſioni. Iniquum.n. & crudele uidetur eſſe, ꝙ innocens paſſioni & morti tradatur: ſed ſicut dicitur Deut.32.

¶ Super queſtionis quadrageſima ſeptima articulum tertium.

Titulus clarus. ¶ In corpore vna concluſio: Deus pater tradidit tripliciter Chriſtum paſſioni. Probatur Chriſtus paſſus eſt ex obedientia patris. ergo Et

3. di. q.1. i. ar. Mat.